

Achiziții Publice

Directivele UE 2014: achiziții în sectorul public și utilități

CUPRINS

- Introducere
- Argumente pentru revizuirea directivelor din 2004
- Structura și conținutul directivelor din 2014
- Dispoziții obligatorii și opționale prevăzute în directivele din 2014
- Dispoziții opționale privind publicitatea și limitele minime de timp
- Încălcarea obligațiilor legate de achitarea impozitelor sau a asigurărilor sociale

Autorizat pentru publicare de către Karen Hill, Director de program SIGMA.

www.sigmaweb.org

Acest document a fost elaborat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate aici nu reprezintă sub nicio formă opinia oficială a Uniunii Europene și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale OCDE și ale țărilor sale membre sau ale țărilor beneficiare care participă la programul SIGMA.

Acest document și orice hartă incluse în acest document nu aduc atingere statutului sau suveranității asupra oricărui teritoriu, la delimitarea frontierelor și limitele internaționale și numele oricărui teritoriu, oraș sau zonă.

Introducere

Publicarea a trei directive noi în domeniul achizițiilor: La sfârșitul lunii martie 2014, în urma unor negocieri care au durat peste trei ani, *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE)*¹ a publicat trei directive noi în domeniul achizițiilor. Două directive care se referă la achizițiile publice ale autorităților contractante din sectorul public și ale entităților privind utilitățile, înlocuiesc directivele UE privind achizițiile din 2004. A treia directivă creează un regim nou ce reglementează atribuirea contractelor de concesiune. Copii ale noilor directive pot fi descărcate accesând link-ul următor: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2014:094:TOC>

Termenul limită pentru punerea în aplicare: Termenul limită pentru statele membre ale UE să transpună noile directive privind achizițiile în legislația națională este 18 aprilie 2016. Acest termen general a fost extins în câteva cazuri, pentru punerea în aplicare a măsurilor de e-achiziții (*e-procurement*).

Această Sinteză în domeniul achizițiilor stabilește principalele modificări încorporate în directivele sectorului public și utilităților aprobate în 2014. Sinteza nu are scopul să ofere o analiză exhaustivă a tuturor modificărilor. Sinteza nr. 31 se concentrează asupra Directivei 2014/23 / UE privind concesiunile.

Termeni și abordări utilizate: Următorii termeni se referă la directiva:

“Directiva 2014 privind sectorul public”	2014/24/UE	}	denumite în continuare “directivele 2014”
“Directiva 2014 privind utilitățile”	2014/25/UE		
“Directiva 2004 privind sectorul public”	2004/18/CE	}	Denumite în continuare “directivele 2004”
“Directiva 2004 privind utilitățile”	2004/17/CE		

Modificările descrise în această Sinteză sunt incluse în aceeași ordine în care apar în Directiva 2014 privind sectorul public. Acolo unde este cazul, referințele sunt, de asemenea, făcute la dispozițiile echivalente din Directiva 2014 privind utilitățile.

Argumente pentru revizuirea directivelor din 2004

Achizițiile publice este unul dintre instrumentele de piață care trebuie utilizate pentru a îndeplini strategia Europa 2020² pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii cu scopul de a:

- îmbunătăți condițiile pentru ca afacerile să se axeze pe inovare
- încuraja utilizarea mai largă a achizițiilor verzi
- asigura o utilizare mai eficientă a fondurilor publice
- menține piețele de achiziții deschise la nivelul UE.

Aceste obiective sunt reflectate în modificările încorporate în directivele 2014, care se axează pe asigurarea transparenței, creșterea flexibilității, și încurajarea implicării întreprinderilor mici și mijlocii în achizițiile publice. Dispoziții suplimentare se referă în

¹ Publicat în *JOUE* la 28 Martie 2014, Volumul 57 L94.

² A se vedea Comisia Europeană (3 martie 2010), “Comunicarea către Comisie – EUROPA 2020 – O strategie pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”.

mod special la problemele ecologice (de mediu). Este recunoscut în mod clar că achizițiile publice electronice reprezintă un factor esențial în creșterea eficienței și asigurarea transparenței și un accent mai mare este pus pe desfășurarea proceselor de achiziții prin mijloace electronice.

Directivele 2014 includ și dezvoltă principiile de achiziție elaborate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), care nu au fost incluse în directivele 2004. Exemple sunt includerea articolelor privind tranzacțiile interne³ (*in-house*) și modificările la contracte⁴. În unele cazuri, dacă o decizie a CJUE a dus la controverse sau incertitudine, directivele 2014 permit o flexibilitate mai mare decât cea permisă de CJUE. De exemplu, noua prevedere din articolul 68 din directiva privind sectorul public permite utilizarea unor criterii referitoare la personal ca un criteriu de atribuire, în anumite cazuri. A se vedea comentariul de mai jos pe articolul 68.

Directivele 2014 sunt mai strâns corelate între ele decât directivele 2004. O mai mare flexibilitate a fost introdusă în directiva 2014 privind sectorul public.

Structura și conținutul directivelor 2014

Directivele 2014 au aceeași structură în aceeași ordine:

- Considerentele
- Cuprinsul
- Titluri ce conțin articolele – divizate în capitole, sub-divizate în secțiuni
- Anexe.

Considerentele nu sunt prevederi operative ale directivelor. Ele oferă contextul și explicațiile pentru dispozițiile operative care sunt prevăzute în articole. Considerentele sunt o sursă utilă de informare și asistență în interpretarea articolelor.

Anexele conțin informații și cerințe suplimentare și complementare prevăzute în articole, cum ar fi conținutul anunțurilor de participare.

Dispoziții obligatorii și opționale prevăzute în directivele 2014

Cele mai multe dintre articole sunt obligatorii, statele membre având obligația să le pună în aplicare.

Unele articole sunt opționale, ceea ce înseamnă că un stat membru are posibilitatea de a alege dacă să le pună sau nu în aplicare. În această Sinteză de achiziții publice, prevederile acestor articole sunt denumite în continuare "dispoziții opționale".

Link spre site-uri web utile

Pagina website CE a directivelor 2014 și fișe informative:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/reform_proposals/index_en.htm

---

³ Cazurile cheie au fost C-107/98 Teckal și C-480/06 Comisia v Germania. A se vedea SIGMA (2014), *Hotărârile selectate ale Curții de Justiție a Uniunii Europene privind achizițiile publice*, capitolul 4.

⁴ Cazurile cheie au fost C-454/06 *pressetext Nachrichtenagentur*. A se vedea capitolul 9 al publicației SIGMA privind CJUE (nota de subsol 3 de mai sus).

Titlul I – Domeniu de aplicare, definiții și principii generale

Articolul 1. Obiect și domeniu de aplicare

Articolul 1 din Directiva 2014 privind sectorul public conține noi prevederi, care nu sunt incluse în directivele 2004, explicând conceptul de achiziții publice. Articolul precizează că directiva se aplică tuturor achizițiilor autorităților contractante, indiferent dacă sunt sau nu sunt destinate unor scopuri publice.

Considerentul 5 clarifică faptul că Directiva 2014 privind sectorul public nu obligă statele membre să contracteze sau să externalizeze serviciile pe care doresc să le ofere ele însele. Directiva prevede normele de conduită care trebuie respectate atunci când statele membre decid să contracteze sau să externalizeze servicii. Articolul 1 (4) confirmă faptul că statele membre au libertatea de a decide modul de a asigura livrarea de sarcini și servicii publice de interes economic general și modul de organizare a sistemelor de securitate socială.

Utilități

Dispoziții foarte similare ce explică conceptul de achiziții publice sunt incluse în articolul 1 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Explorarea petrolului și gazelor nu mai este reglementată: Activitatea de explorare a petrolului și a gazelor, care era reglementată de Directiva 2004 privind utilitățile, nu este reglementată de Directiva 2014 privind utilitățile. Considerentul 25 explică faptul că excluderea acestei activități este necesară, deoarece este în mod constant supusă unei presiuni concurențiale suficiente.

Articolul 4. Autorități contractante și definiția drepturilor speciale și exclusive: Directiva 2014 privind utilitățile se referă la "autorități contractante", care pot fi (i) autorități contractante, (ii) întreprinderi publice, sau (iii) o entitate care întreprinde anumite activități specifice și funcționează pe baza unor "drepturi speciale sau exclusive". Definiția "drepturi speciale sau exclusive" a fost modificată și clarificată, în vederea rezolvării unor incertitudini ale definiției prevăzute de Directiva 2004 privind sectorul public. Este stabilită o legătură clară asupra impactului de acordare a unui astfel de drept special sau exclusiv, care "afectează substanțial capacitatea altor entități de a desfășura o astfel de activitate".

Articolul 10. Excluderi

O serie de noi excluderi specifice pentru contractele de servicii au fost incluse în Directiva 2014 privind sectorul public. Noile categorii de contracte excluse sunt după cum urmează⁵:

- Servicii juridice, inclusiv anumite forme de reprezentare și consultanță juridică, certificare documente și servicii de autentificare furnizate de notari, servicii fiduciare și de tutelă, și servicii juridice legate de exercitarea autorității publice.
- Împrumuturi – referirea la servicii financiare din Directiva 2004 privind sectorul public a fost modificată și împărțită în Directiva 2014 privind sectorul public pentru a se referi separat la serviciile financiare și împrumuturi.
- Servicii de apărare civilă, protecție civilă și prevenirea pericolelor, prestate de organizații sau asociații non-profit sau alte asociații, cu excepția serviciilor de ambulanță pentru transportul pacienților.

⁵ A se vedea articolul 10 pentru detalii asupra acestor contracte excluse.

- Servicii publice de transport de călători feroviar sau cu metroul – achiziționarea și furnizarea acestor servicii este reglementată de un regim separat al UE⁶.
- Servicii de campanie politică care intră sub incidența codurilor CPV (vocabularul comun privind achizițiile publice).

Excluderea serviciilor de cercetare și dezvoltare pentru anumite tipuri de contracte este prevăzută în articolul 14.

***Utilități:** Articolul 21 din Directiva 2014 privind utilitățile prevede aceleași excluderi noi ce includ serviciile juridice, împrumuturile și apărarea civilă, protecția civilă și servicii de prevenirea pericolelor, și servicii publice de transport de pasageri feroviar sau cu metroul. Totuși, articolul 21 nu include nici o referință la serviciile de campanie politică. Excluderea serviciilor de cercetare și dezvoltare pentru anumite tipuri de contracte este prevăzută la articolul 32.*

Articolul 12. Contractele de achiziții publice între entități din sectorul public

Articolul 12 codifică și clarifică jurisprudența CJUE privind achiziții publice "interne" (*in-house*). Acesta specifică circumstanțele în care atribuirea unui contract se va considera ca fiind echivalentă cu un aranjament "intern" și, astfel, exceptate de la aplicarea Directivei 2014 privind sectorul public. Două tipuri de situații sunt reglementate de articolul 12:

- Contracte atribuite de autoritățile contractante către persoane juridice separate pe care acestea le dețin: această situație este reglementată de articolul 12 alineatele (2) și (3), care codifică și clarifică cazurile care decurg din decizia "Teckal"⁷.
- Acorduri între autorități contractante: alineatul (4) din articolul 12 se referă la această situație, care codifică și se extinde asupra cazurilor care decurg din decizia "Hamburg"⁸.

Acest articolul este destul de complex. În fiecare caz, pentru a intra în domeniul de aplicare al articolul 12, aranjamentele trebuie să îndeplinească o serie de condiții detaliate.

***Utilități:** Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 28 din Directiva 2014 privind utilitățile. Articolul 28 se aplică numai entităților contractante care se încadrează în definiția de autorități contractante.*

În plus față de articolele 29 și 30 din Directiva 2014 privind utilitățile, prevederile din articolul 28 se referă la atribuirea de contracte către întreprinderile afiliate și asocieri în participație. Articolele 29 și 30 se aplică tuturor entităților contractante, iar prevederi foarte similare erau deja stabilite în Directiva 2004 privind utilitățile.

Articolul 22. Comunicarea

Un accent major în Directiva 2014 privind sectorul public este pus pe comunicarea prin mijloace electronice. Prezumția inițială este că toate comunicările și schimbul de informații se desfășoară prin utilizarea mijloacelor electronice. Termenele limită în

⁶ Regulamentul (CE) Nr. 1370/2007.

⁷ A se vedea nota de subsol nr. 3.

⁸ A se vedea nota de subsol nr. 3.

procesele de licitație sunt calculate, în general, pe ipoteza că sunt utilizate mijloace electronice.

Articolul 22 prevede că instrumentele și dispozitivele utilizate pentru comunicarea electronică trebuie să fie nediscriminatorii, în general disponibile și interoperabile cu tehnologia în uz general. În cazul în care autoritățile contractante au nevoie de utilizarea unor instrumente care nu sunt în general disponibile, ele trebuie să ofere apoi mijloace alternative adecvate de acces.

În cazurile specificate în care e-comunicarea nu este obligatorie în procesul de depunere, se pot folosi servicii poștale sau alte mijloace decât cele electronice. Aceste cazuri se referă, de exemplu, la situațiile în care natura specializată a achizițiilor, adică instrumentele de achiziții, dispozitive sau formate de fișiere care urmează să fie utilizate nu sunt disponibile sau nu se susțin prin aplicații disponibile în general, sau necesită un echipament de birou foarte specializat. Alte prevederi reglementează prelucrarea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

Autoritățile contractante au obligația de a se asigura că, în orice comunicare, schimb și stocare de informații sunt păstrate integritatea datelor și confidențialitatea ofertelor și a cererilor de participare. Anexa IV stabilește cerințele minime referitoare la instrumentele și dispozitivele folosite pentru primirea electronică a ofertelor. Aceste cerințe se referă în primul rând la problemele de transparență și de integritate a datelor.

Dispoziții opționale: statele membre au posibilitatea de a accepta semnăturile electronice. Articolul 22 (6) litera (c) conține dispoziții detaliate referitoare la utilizarea semnăturilor electronice.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 40 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Titlul II – Norme aplicabile contractelor de achiziții publice

Articolul 26. Alegerea procedurilor

Directiva 2014 privind sectorul public cuprinde cinci proceduri competitive și o procedura non-competitivă. Cele cinci proceduri competitive sunt:

1. Procedura deschisă
2. Procedura restrânsă
3. Procedura competitivă cu negociere
4. Dialogul competitiv
5. Parteneriatul pentru inovare.

Procedura competitivă cu negociere a fost modificată substanțial. Procedura parteneriat pentru inovare este nouă.

Procedura non-competitivă este procedura de negociere fără publicarea prealabilă.

A se vedea mai jos comentarii suplimentare cu privire la aceste proceduri.

Alegerea unei proceduri deschise sau restrânse: Procedurile deschise și restrânse sunt încă procedurile de bază care pot fi utilizate în mod liber de către autoritățile contractante, fără obligația de a satisface condiții.

Condiții pentru utilizarea procedurii competitive în care este permisă negocierea:
În temeiul directivelor 2004, condițiile necesare pe care autoritățile contractante trebuiau să le satisfacă în scopul de a utiliza procedura de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare diferă de procedura dialogului competitiv.

În conformitate cu directivele 2014, condițiile sunt aceleași pentru procedura competitivă cu negociere și procedura de dialog competitiv. Aceste condiții au fost modificate și completate cu noi condiții. Condițiile se aplică în cazul contractelor de lucrări, bunuri și servicii.

Condițiile sunt mai ușor de întrunit decât în cazul directivelor 2004. Considerentul 42 explică faptul că autoritățile contractante trebuie să aibă o mai mare flexibilitate de a alege o procedură de achiziție care prevede negocierea. Considerentul 42 explică că această flexibilitate ar putea crește comerțul transfrontalier.

În concluzie, condițiile de utilizare a procedurii competitive cu negociere sunt după cum urmează:

- Necesitățile autorității contractante nu pot fi îndeplinite fără adaptarea unor soluții imediat disponibile.
- Lucrările, bunurile sau serviciile includ proiectarea sau soluții inovatoare.
- Contractul nu poate fi atribuit fără negocieri prealabile din cauza unor circumstanțe specifice legate de natura, complexitatea sau structura lor juridică și financiară sau din cauza riscurilor legate de acestea.
- Specificațiile tehnice nu pot fi stabilite cu exactitate suficientă, cu referire la standarde definite sau specificații tehnice.
- Au fost depuse numai oferte neconforme sau inacceptabile în cadrul unei proceduri deschise sau restrânse. Sunt furnizate exemple de oferte neconforme sau inacceptabile.

Utilități

Directiva 2014 privind utilitățile include cinci proceduri competitive. Procedurile sunt aceleași ca cele menționate în Directiva 2014 privind sectorul public, cu excepția celei de a treia proceduri, care în Directiva 2014 privind utilitățile este încă denumită "procedura de negociere cu invitație prealabilă la ofertare", la fel ca în Directiva 2004 privind utilitățile. Modulurile în care unele dintre proceduri pot fi utilizate sunt mai flexibile decât în Directiva 2014 privind sectorul public, la fel ca în cazul directivelor 2004.

Articolul 44. *Entitățile contractante pot aplica proceduri deschise sau restrânse ori proceduri de negociere cu invitație prealabilă la ofertare. Aceste opțiuni sunt similare celor din Directiva 2004 privind utilitățile.*

Statele membre trebuie să se asigure, de asemenea, că entitățile contractante au libertatea de a folosi dialogul competitiv și proceduri de parteneriate pentru inovare. Nu există condiții pentru utilizarea acestor proceduri competitive în care este permisă negocierea.

Prin urmare, entitățile contractante au libertatea de a alege oricare dintre cele cinci proceduri. Se presupune că procedura parteneriatului pentru inovare poate fi utilizată numai atunci când urmează să fie achiziționate produse inovatoare, servicii sau lucrări.

Desfășurarea unor proceduri competitive – articolele 27-31

Directiva 2014 privind sectorul public are o abordare ușor diferită față de Directiva 2004 privind sectorul public, la stabilirea dispozițiilor care reglementează desfășurarea procedurilor competitive. În Directiva 2014 privind sectorul public, articolul privind o anumită procedură include și referirea la limitele minime de timp legale pentru respectiva procedură. Această dispoziție înseamnă că cerințele pentru o anumită procedură, sunt mai ușor de înțeles decât în Directiva 2004 privind sectorul public, în care dispozițiile privind termenele pentru diferite proceduri au fost combinate în aceleași articole.

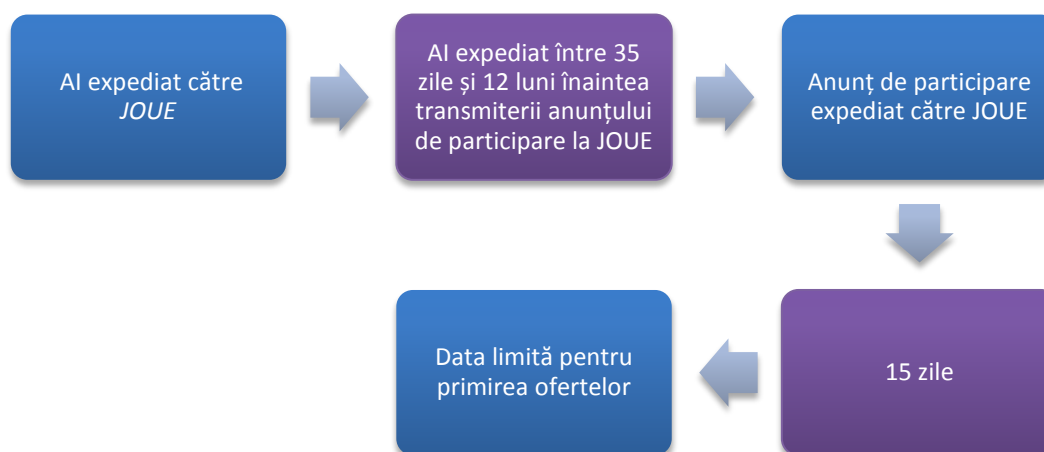
Utilități: Aceeași abordare este utilizată în articolele 45-49 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 27. Procedura deschisă

Principala modificare în ceea ce privește desfășurarea procedurii deschise este introducerea unei limite minime de timp legal mai scurtă pentru primirea ofertelor, care este acum 35 zile de la data trimerii anunțului de participare biroului JOUE. Termenul minim poate fi redus la 30 de zile în cazul în care ofertele pot fi depuse electronic. În conformitate cu Directiva 2004 privind sectorul public termenul minim era de 52 zile.

În cazul în care autoritățile contractante publică un **anunț de intenție (AI)**, termenul minim poate fi redus la 15 zile, dar numai dacă toate informațiile necesare au fost stabilite în AI și dacă AI a fost trimis spre publicare cu o perioadă cuprinsă între 35 zile și 12 luni înainte de data expedierii anunțului de participare. În astfel de cazuri, Directiva 2004 privind sectorul public stabilea termenul minim de 22 de zile.

Diagramă – Procedura deschisă cu publicarea unui anunț de intenție (AI)

Urgență: în caz de urgență, perioada de 35 de zile de depunere a ofertelor poate fi redusă la nu mai puțin de 15 de zile de la data trimerii anunțului de participare.

Utilități

Articolul 45 din Directiva 2014 privind utilitățile cuprinde dispoziții similare, cu reducerea termenului minim de primire a ofertelor la 35 de zile. Termenul minim poate fi redus la 15 zile, dacă este utilizat un anunț orientativ periodic. Vezi comentariul de mai jos privind anunțul orientativ periodic.

Termenul poate fi scurtat la doar 15 zile dacă toate informațiile necesare au fost stabilite în anunțul orientativ periodic și, dacă acest anunț orientativ a fost trimis spre publicare între 35 zile și 12 luni înainte de expedierea anunțului de participare.

Se aplică aceleași dispoziții similare situațiilor de urgență ca și în cazul Directivei 2014 privind sectorul public.

Comentariu: Anunțul orientativ periodic a fost inclus în Directiva 2004 privind utilitățile ca o alternativă și o formă mai flexibilă de publicitate decât anunțul de participare. În conformitate cu Directiva 2004 privind utilitățile, entităților contractante li se permite de a publica un anunț orientativ periodic în JOUE la începutul anului bugetar. Anunțul orientativ periodic ar putea include toate achizițiile planificate de către entitatea contractantă, în următorul an bugetar. Anunțul orientativ periodic reprezenta singura publicitate solicitată în JOUE. Achizițiile incluse în anunțul orientativ periodic nu solicitau nici un fel de publicitate ulterioară sau anunț de participare (invitație la o procedură concurențială). Utilizarea anunțului orientativ periodic se menține în temeiul Directivei 2014 privind utilitățile.

Directiva 2014 privind sectorul public a fost modificată pentru a include o prevedere similară, opțională care permite utilizarea unui anunț de intenție (AI) ca un apel de participare privind achizițiile pe o perioadă până la 12 luni. Această dispoziție opțională este disponibilă numai pentru anumite tipuri de autoritate contractantă. A se vedea comentariul de mai jos privind "AI ca invitație la o procedură concurențială de ofertare" în temeiul articolului 48.

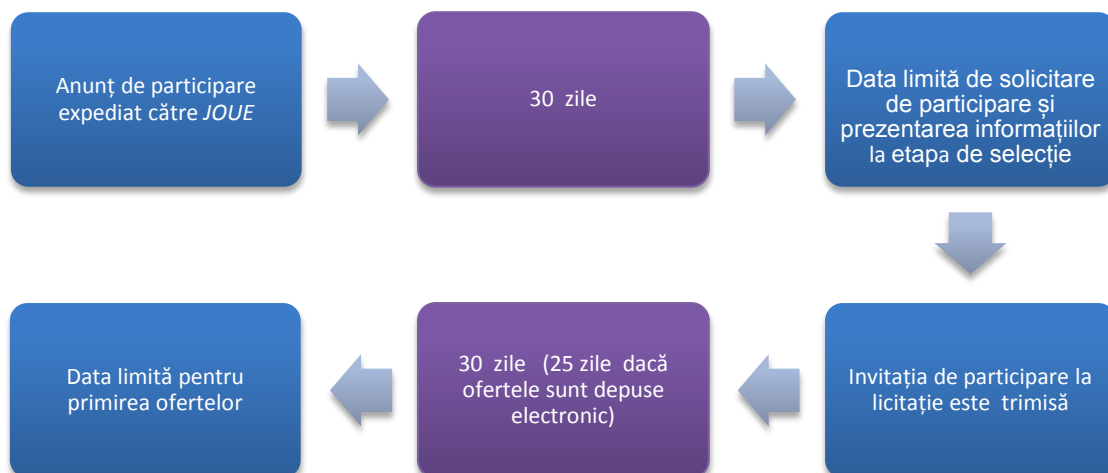
Articolul 28. Procedura restrânsă

Principala modificare în desfășurarea procedurii restrânse este introducerea unor limite de timp legale minime mai scurte.

Procedura restrânsă fără AI: Termenul minim de primire a cererilor de participare, precum și furnizarea informațiilor la etapa de selecție de către ofertanți este acum de 30 de zile de la data trimiterii anunțului de participare biroului JOUE.

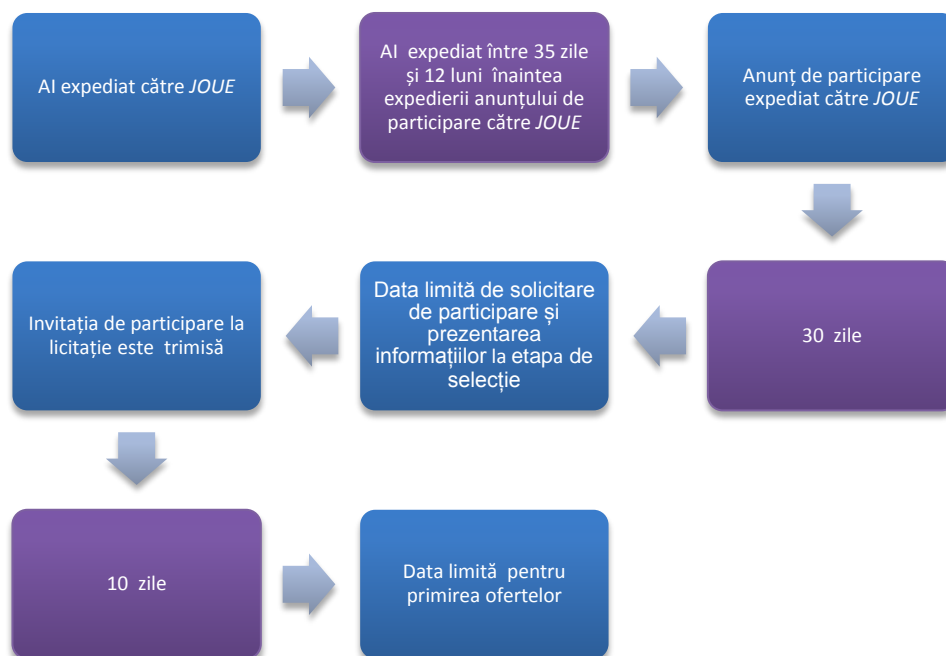
Termenul minim de primire a ofertelor este acum de 30 de zile de la data trimiterii invitației la ofertare. Termenul minim poate fi redus la 25 de zile în cazul în care ofertele pot fi depuse electronic. În conformitate cu Directiva 2004 privind sectorul public, termenul minim de primire a ofertelor era de 40 de zile.

Diagramă – Procedura restrînsă fără AI

Procedura restrînsă cu publicarea unui AI standard: În cazul în care autoritățile contractante publică un anunț de intenție standard (AI), termenul minim de primire a ofertelor poate fi redus la 10 zile. Termenul poate fi scurtat doar dacă toate informațiile necesare au fost stabilite în AI și dacă AI a fost trimis spre publicare între 35 zile și 12 luni înainte de expedierea anunțului de participare.

Diagramă – Procedura restrînsă cu publicarea unui AI standard

Dispoziții opționale referitoare la publicitate și limitele minime de timp

Statele membre pot adopta două dispoziții opționale referitoare la invitațiile la o procedură concurențială și limitele minime de timp.

- **Al ca mijloc de invitație la procedura concurențială de ofertare:** Pentru informații privind această dispoziție, a se vedea comentariul de mai jos asupra articolului 48.
- **Acord cu privire la termenul minim pentru primirea ofertelor în cadrul procedurii restrânse [articolul 28(4)] și în cadrul procedurii competitive cu negociere [articolul 29(1)]:** Autoritățile contractante regionale și locale pot stabili termenul limită pentru primirea ofertelor de comun acord cu toți candidații selectați. În lipsa unui acord, termenul minim de primire a ofertelor este de 10 zile. Autoritățile regionale și locale sunt autoritățile care nu sunt autorități guvernamentale centrale contractante, astfel cum sunt enumerate în Anexa 1. A se vedea comentariul de mai jos privind autoritățile guvernamentale centrale.

Comentariu: Autoritățile guvernamentale centrale enumerate în Anexa 1 reprezintă autorități contractante care fac obiectul Acordului Organizației Mondiale a Comerțului privind Achizițiile Guvernamentale (GPA). Unele dintre dispozițiile opționale din Directiva 2014 privind sectorul public nu sunt aplicabile autorităților guvernamentale centrale, deoarece aceste dispoziții nu sunt aliniate cu cerințele GPA. Distanța dintre autoritățile contractante care fac obiectul GPA și cele care nu sunt supuse Acordului, se reflectă de asemenea în pragurile financiare pentru contractele de bunuri și servicii. Un prag financiar mai redus se aplică contractelor de servicii și bunuri atribuite de autoritățile guvernamentale centrale decât contractelor atribuite de către alte autorități contractante care nu intră sub incidența GPA.

Utilități

Termene limită din cadrul procedurii restrânse: În conformitate cu Directiva 2004 privind utilitățile, entitățile contractante puteau stabili de comun acord cu operatorii economici termenul minim pentru primirea cererilor de participare, ca regulă generală și limitele minime de timp. De asemenea, acestea aveau posibilitatea de a conveni asupra unor limite de timp mai scurte pentru primirea ofertelor. Articolul 46 din Directiva 2014 privind utilitățile utilizează această abordare, cu limite minime mai scurte de timp, după cum urmează:

- cereri de participare: în general 30 zile dar nu mai puțin de 15 zile;
- primirea ofertelor: prin acord comun sau, în lipsa unui acord, 10 zile.

Dispoziția opțională care se aplică autorităților regionale și locale în Directiva 2014 privind sectorul public nu este inclusă în Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 29. Procedura competitivă cu negociere

"Procedura de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare", de la articolul 30 din Directiva 2004 privind sectorul public a fost înlocuită în Directiva 2014 privind sectorul public cu "procedura competitivă cu negociere". Ca și procedura pe care o înlocuiește, procedura competitivă cu negociere este o procedură în două etape, care începe cu o invitație la o procedură concurențială de ofertare. Procedura competitivă cu negociere este mult mai strict reglementată. De exemplu, dispoziții specifice se referă la următoarele:

- termenul minim de primire a cererilor de participare: 30 de zile;
- termenul minim de primire a ofertelor inițiale: 30 de zile sau 25 de zile dacă ofertele au fost prezentate prin mijloace electronice;
- proceduri accelerate;

- **dispoziții opționale** privind utilizarea unui anunț de intenție (AI) drept invitație la o procedură concurențială de ofertare și privind acordul asupra termenelor de restituire a ofertelor;
- conținutul documentelor de achiziții publice, inclusiv obligația de a defini cerințele minime care trebuie îndeplinite de toți ofertanții și modul de prezentare a acestor informații;
- negocierile permit îmbunătățirea ofertelor inițiale și ulterioare, sub rezerva faptului că cerințele minime nu pot fi negociate și cu obligația de a asigura un tratament egal tuturor ofertanților;
- transparența dispozițiilor privind informarea ofertanților cu privire la orice modificări ale specificațiilor tehnice sau a altor documente de achiziție;
- desfășurarea procesului în etape succesive și posibilitatea de a reduce numărul de oferte în cursul procesului prin aplicarea criteriilor de atribuire publicate;
- nu se permit nici un fel de negocieri după primirea ofertelor finale;
- posibilitatea de atribuire, fără negocieri în cazul în care o astfel de atribuire este indicată în invitația la procedura concurențială de ofertare.

Utilități

Articolul 47 din Directiva 2014 privind utilitățile stabilește reguli care se aplică "procedurii de de negociere cu invitație prealabilă la procedura concurențială de ofertare". Regulile sunt mult mai flexibile decât cele stabilite în Directiva 2014 privind sectorul public, la fel ca în cazul directivelor 2004.

Limitele minime de timp în cadrul Directivei 2014 privind utilitățile sunt mai scurte decât cele din Directiva 2004 privind utilitățile. Termenul de primire a cererilor de participare este în general de 30 de zile, dar, în orice caz nu mai puțin de 15 zile. Termenul pentru primirea ofertelor poate fi stabilit de comun acord; în lipsa unui acord, termenul este de 10 zile. Nu este interzisă negocierea după primirea ofertelor finale.

Articolul 30. Dialogul competitiv

Dispozițiile referitoare la desfășurarea dialogului competitiv au fost modificate, în special în ceea ce privește: (i) măsura în care se permite a clarifica ofertele finale; și (ii) natura negocierilor care sunt permise cu ofertantul identificat ca având cea mai bună ofertă.

Ofertele finale depuse după încheierea dialogului pot fi "clarificate, precizate sau optimizate la cererea autorității contractante". Această formulare pare a permite schimbări mai mari decât cele din Directiva 2004 privind sectorul public, care permitea ca ofertele să fie "clarificate, precizate sau ușor ajustate".

Negocierile "post-licitație" sunt permise în mod specific cu ofertantul identificat ca având cea mai bună ofertă. Aceste negocieri "pot fi efectuate pentru a confirma angajamentul financiar sau alți termeni incluși în ofertă prin finalizarea clauzelor contractului". Negocierile post-licitație nu trebuie să modifice semnificativ aspectele esențiale ale ofertei și nu trebuie să riște să denatureze concurența sau să genereze situații discriminatorii.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 48 din Directiva 2014 privind utilitățile, dar cu limite minime mai scurte de timp.

Articolul 31. Parteneriatul pentru inovare

Parteneriatul pentru inovare este un concept nou și o nouă procedură. Parteneriatele pentru inovare sunt destinate a fi parteneriate pe termen lung care să permită dezvoltarea și achiziționarea ulterioară de produse, servicii sau lucrări noi și inovatoare. Un parteneriat pentru inovare combină într-un singur proces (i) desemnarea unuia sau mai multor parteneri de inovare; (ii) activitatea de dezvoltare inovatoare în paralel în care există mai mult de un partener de inovare; (iii) reducerea numărului de parteneri pe parcursul procesului dacă există la început mai mult de un partener; și (iv) posibilitatea ca o autoritate contractantă să achiziționeze produse, servicii sau lucrări inovatoare realizate ca urmare a parteneriatului de inovare. "Inovarea" este definită non-exhaustiv în Directiva 2014 privind sectorul public.

Un parteneriat pentru inovare trebuie să fie anunțat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene printr-un anunț de participare. O limită minimă de timp legală de 30 de zile este stabilită pentru primirea cererilor de participare. O autoritate contractantă care instituie un parteneriat pentru inovare, dispune apoi de un număr de opțiuni diferite de desfășurare a procesului de achiziții publice și de creare a aranjamentelor de parteneriat pentru inovare în curs de desfășurare. Aceste opțiuni sunt prezentate în articolul 31.

***Utilități:** Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 49 din Directiva 2014 privind utilitățile, dar cu o limită mai scurtă de timp minim de 15 zile.*

Articolul 32. Utilizarea procedurii de negociere fără publicare prealabilă

Motivul care justifică recurgerea la procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare au fost modificate. Tabelul de mai jos compară motivele din Directiva 2004 privind sectorul public cu cele din Directiva 2014 privind sectorul public.

Utilități: de asemenea, tabelul include, referințe la dispozițiile relevante ale directivelor 2004 și 2014 privind utilitățile.

Motive pentru utilizarea procedurii de negociere fără publicare prealabilă	
Directiva 2004 privind sectorul public Articolul 31 <i>Directiva 2004 privind utilitățile Articolul 40</i>	Directiva 2014 privind sectorul public Articolul 32 <i>cu diferențe esențiale constatate</i> <i>Directiva 2014 privind utilitățile Articolul 50</i>
A.31(1)(a) nici o ofertă sau nici o ofertă adecvată sau nici o cerere adecvată <ul style="list-style-type: none"> contracte de lucrări, bunuri și servicii proceduri deschise și restrânse <i>Utilități A.40(3)(a)</i>	A.32(2)(a) <ul style="list-style-type: none"> este explicat conceptul în cazul în care o ofertă sau cererea de participare nu este adecvată <i>Utilități A.50(a)</i>
A.31(1)(b) motive tehnice sau artistice sau din motive legate de protecția unor drepturi exclusive <ul style="list-style-type: none"> contracte de lucrări, bunuri și servicii <i>Utilități A.40(3)(c)</i>	A.32(2)(b) - restructurat <ul style="list-style-type: none"> motivele "artistice" sunt extinse noi motive în care "concuranța lipsește din motive tehnice" noi condiții: în cazul absenței concurenței sau când este necesar, se aplică motivele doar dacă nu există o alternativă sau un substitut rezonabil, și nu este nici o restrângere artificială a parametrilor achiziției; <i>Utilități A.50(c)</i>
A.31(1)(c) maximă urgență din cauza evenimentelor neprevăzute <ul style="list-style-type: none"> contracte de lucrări, bunuri și servicii <i>Utilități A.40(3)(d)</i>	A.32(2)(c) <i>Utilități A.50(d)</i>
A.31(2)(a) cercetare, experimentare, studiere sau dezvoltare <ul style="list-style-type: none"> contracte de bunuri <i>Utilități A.40(3)(b)</i>	A.32(3)(a) <i>Utilități A.50(b)</i>

<p>A.31(2)(b) livrări suplimentare pentru înlocuirea parțială sau pentru extindere</p> <ul style="list-style-type: none"> contracte de bunuri <p><i>Utilități A.40(3)(e)</i></p>	➔	<p>A.32(3)(b)</p> <p><i>Utilități A.50(e)</i></p>
<p>A.31(2)(c) bursa de materii prime</p> <ul style="list-style-type: none"> contracte de bunuri <p><i>Utilități A.40(3)(h)</i></p>	➔	<p>A.32(3)(c)</p> <p><i>Utilități A.50(g)</i></p>
<p>A.31(2)(d) condiții avantajoase</p> <ul style="list-style-type: none"> contracte de bunuri <p><i>Utilități A.40(3)(k)</i></p>	➔	<p>A.32(3)(d)</p> <p><i>Utilități A.50(i)</i></p>
<p>A.31(3) concurs de proiecte</p> <ul style="list-style-type: none"> contracte de servicii <p><i>Utilități A.40(3)(l)</i></p>	➔	<p>A.32(4)</p> <p><i>Utilități A.50(j)</i></p>
<p>A.31(4)(a) condiții suplimentare imprevizibile unde există inconveniențe tehnice</p> <ul style="list-style-type: none"> contracte de lucrări și servicii <p><i>Utilități A.40(3)(f)</i></p>	➔	<p>plasat la A.72(1)(b) modificarea contractelor pe parcursul realizării <i>A se vedea comentariul de mai jos privind articolul 72.</i> plasat la A.89(1)(b)</p>
<p>A.31(4)(b) repetarea unor prestații similare</p> <ul style="list-style-type: none"> contracte de lucrări și servicii <p><i>Utilități A.40(3)(g)</i></p>	➔	<p>A.32(5) <i>modificată pentru a clarifica cerința referitoare la proiectul de bază pentru a include indicații privind cerințe suplimentare posibile</i></p> <p><i>Utilități A.50(f)</i></p>
<p><i>Utilități A.40(3)(j)</i> achizițiile de ocazie Notă: Aceste motive nu erau valabile conform Directivei 2004 privind sectorul public</p>	➔	<p><i>Utilități A.50(h)</i> Notă: Aceste motive nu sunt valabile conform Directivei 2014 privind sectorul public.</p>

Articolul 33. Acorduri-cadru

Dispozițiile privind acordurile-cadru au fost consolidate pentru a solicita creșterea transparenței, în special în ceea ce privește (i) identificarea autorităților contractante care sunt parte la acordul-cadru; și (2), baza pe care se adoptă deciziile cu privire la modul în care contractele sunt atribuite în temeiul acordurilor-cadru.

Utilități: Articolul 51 include cerințele de transparență și prevede că în general, acordurile-cadru nu trebuie să depășească opt ani. În conformitate cu Directiva 2004 privind utilitățile, nu a fost specificat nici un termen maxim de timp.

Articolul 37. Activități de achiziție centralizate și organisme centrale de achiziție

Dispoziții mai extinse privind achizițiile centralizate sunt incluse în Directiva 2014 privind sectorul public decât în Directiva 2004 privind sectorul public. Directiva 2014 privind sectorul public definește doi termeni noi: "activități de achiziție centralizate" și "activități de achiziție auxiliare". Definierea activităților de achiziție centralizate în Directiva 2014 privind sectorul public se bazează pe definiția unui organism central de achiziție prevăzut în Directiva 2004 privind sectorul public. Definiția privind activitățile de achiziție auxiliare este pe deplin nouă.

Dispoziții opționale: Statele membre au opțiunea de a permite autorităților contractante să achiziționeze următoarele:

- lucrări, bunuri și servicii de la un organism central de achiziție, permițând astfel organismelor centrale de achiziție să efectueze un tip de activitate de antrepozit, și să vândă direct către autoritățile contractante;
- lucrări, bunuri și servicii prin utilizarea de contracte, sisteme de achiziții dinamice sau acorduri-cadru, atribuite sau stabilite de către un organism central de achiziție.

Dispoziții opționale: Statele membre au, de asemenea, opțiunea de a impune anumite tipuri de achiziții care urmează să fie realizate prin utilizarea unui organism sau unor organisme centrale de achiziție.

Articolul 37 alineatul (2) din Directiva 2014 privind sectorul public confirmă faptul că o autoritate contractantă își îndeplinește obligațiile atunci când:

- achiziționează bunuri sau servicii de la un organism central de achiziție;
- utilizează sisteme dinamice de achiziții și acorduri-cadru administrate de organismul central de achiziție.

Conform Directivei 2014 privind sectorul public, o autoritate contractantă este responsabilă de îndeplinirea obligațiilor prevăzute în ceea ce privește părțile procedurii pe care le realizează ea însăși, cum ar fi:

- atribuirea unui contract în cadrul unui sistem dinamic de achiziții;
- efectuarea unei reluări a competiției în cadrul unui acord-cadru;
- stabilirea cărui operator economic i se atribuie un contract, în cadrul unui acord-cadru dacă competiția nu este relansată.

Accentul este pus pe importanța achizițiilor publice electronice. O nouă cerință stabilește că toate achizițiile efectuate de organismele centrale de achiziție trebuie să fie efectuate prin mijloace electronice [articolul 37 alineatul (3)].

Noi dispoziții se referă la "activități de achiziție auxiliare". Activități de achiziție auxiliare sunt activități care susțin activitățile de cumpărare, cum ar fi asigurarea infrastructurii tehnice, îndrumare cu privire la desfășurarea sau proiectarea activităților de achiziții publice, precum și pregătirea și managementul proceselor de achiziții. Autoritățile contractante pot atribui contracte pentru desfășurarea acestor activități unui organism central de achiziție, fără a aplica procedurile prevăzute în Directiva 2014 privind sectorul public.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 55 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 38. Achiziții comune ocazionale

Articolul 38 permite ca două sau mai multe autorități contractante să convină asupra efectuării anumitor tipuri specifice de achiziții publice în comun. Acestea pot face acest lucru fie prin alocarea responsabilității comune între autoritățile contractante participante fie prin alocarea responsabilității individuale a diferitelor autorități contractante.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 56 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 40. Consultări preliminare ale pieței

Articolul 40 Directiva 2014 privind sectorul public introduce noi dispoziții care permit în mod expres utilizarea consultărilor preliminare ale pieței. Autoritățile contractante pot efectua consultări preliminare ale pieței "în vederea pregătirii achizițiilor și informării agenților economici privind planurile lor de achiziții". Această nouă prevedere extinde considerabil dialogul tehnic menționat la considerentul 8 din Directiva 2004 privind sectorul public. Articolul 40 include un exemplu de solicitare și acceptare a consultanței de la experți independenți, autorități sau participanții de pe piață. Acest proces nu trebuie să denatureze concurența sau să încalce principiile nediscriminării și transparenței.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 58 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 41. Implicarea prealabilă a candidaților sau a ofertanților

Articolul 41 introduce noi dispoziții care reflectă jurisprudența CJUE⁹. Autoritățile contractante trebuie să ia măsuri adecvate pentru a se asigura că concurența nu este denaturată prin participarea unui candidat sau ofertant care a avut o implicare anterioară în consilierea autorității contractante sau în pregătirea procedurii. Articolul 41 include exemple de tipuri de măsuri pe care o autoritate contractantă le poate lua în această privință.

Autoritățile contractante pot exclude candidații sau ofertanții pe motivul implicării anterioare doar dacă nu există alte mijloace de a asigura egalitatea de tratament. Dacă o autoritate contractantă decide să excludă în acest temei, trebuie să ofere candidatului sau ofertantului în cauză posibilitatea de a dovedi că această implicare anterioară nu ar denatura concurența.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 59 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 42. Specificații tehnice

Schimbările cheie în dispozițiile referitoare la specificațiile tehnice reflectă accentul tot mai pregnant pe considerente sociale și de mediu, precum și dezvoltarea jurisprudenței CJUE în această problemă¹⁰.

⁹ În special, decizia CJUE în cauzele comune C-21/03 și C-34/03 Fabricom.

¹⁰ În special, decizia CJUE în C-368/10 Comisia v Olanda privind utilizarea comerțului echitabil și cerințele de mediu și etichete.

Articolul 42 confirmă că specificațiile tehnice stabilesc caracteristicile cerute lucrărilor, serviciilor sau bunurilor. Acesta prevede, de asemenea, că aceste caracteristici se pot referi, de asemenea, la:

- procesul specific sau metoda de producție sau de furnizare a unei lucrări, bun sau serviciu,
- un proces specific pentru o altă etapă în ciclul de viață al unei lucrări, bun sau serviciu.

Această prevedere se aplică chiar și în cazul în care astfel de factori nu fac parte din substanța materială a lucrărilor, a bunurilor sau a serviciilor, cu condiția că factorii sunt proporționali și au legătură cu obiectul contractului.

Această dispoziție poate permite, de exemplu, specificarea mijloacelor de producție prietenoase cu mediul sau de eliminare a unui produs sau cerința ca procesul de producție să fie în conformitate cu principiile comerțului echitabil. Deoarece se aplică principiul echivalenței, autoritățile contractante trebuie să accepte produse care satisfac cerința prin orice mijloace adecvate.

În cazul în care obiectul achiziției este destinat utilizării de către persoane, specificațiile tehnice trebuie să țină seama de criteriile de accesibilitate. Acest principiu se aplică utilizării de către publicul larg și de personalul autorității contractante. Acest principiu nu se aplică doar dacă circumstanțele sunt justificate în mod corespunzător.

Specificațiile tehnice pot face referire la etichete specifice. A se vedea comentariul de mai jos privind articolul 43.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 60 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 43. Etichete

Noile dispoziții privind utilizarea etichetelor sunt încorporate în modificările referitoare la specificațiile tehnice prezentate mai sus, în articolul 42. O autoritate contractantă poate solicita o etichetă specifică, sau o parte a unei etichete, ca dovadă că lucrările, bunurile sau serviciile corespund caracteristicilor de mediu, sociale sau de altă natură. Cerința pentru o etichetă specifică poate fi inclusă în specificațiile tehnice, în criteriile de atribuire sau în condițiile de executare a contractului.

În cazul în care o autoritate contractantă nu specifică o anumită etichetă, ea poate solicita acest lucru doar atunci când sunt îndeplinite o serie de condiții. Aceste condiții sunt prevăzute în articolul 43 alineatul (1) literele (a) - (e).

Se aplică principiul echivalenței, și, prin urmare, autoritățile contractante trebuie să accepte etichete echivalente și alte mijloace de probă adecvate.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 61 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 46. Loturi

Dispozițiile privind loturile au fost extinse cu scopul de a încuraja autoritățile contractante să împartă contractele în loturi și, astfel, să crească participarea întreprinderilor mici și mijlocii. Se presupune că contractele vor fi împărțite în loturi, iar **o dispoziție opțională** permite statelor membre să stabilească obligativitatea utilizării loturilor. Autoritățile contractante trebuie să stabilească în documentele de achiziție sau

Într-un raport al contractului principalele motive pentru orice decizie de a nu împărți un contract în loturi. Alte dispoziții permit autorităților contractante să limiteze numărul de loturi pentru care un ofertant poate licita și să combine atribuirea a mai mult de un lot. O altă **dispoziție opțională** permite unei autorități contractante să limiteze numărul de loturi pe care un ofertant le poate câștiga.

Utilități

Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 65 din Directiva 2014 privind utilitățile. Diferența principală este că în documentele achiziției sau în raportul contractului, nu există o cerință de a stabili principalele motive pentru decizia de a nu împărți un contract în loturi.

Articolul 48. Anunțuri de intenție

Dispoziții opționale – AI ca invitație la o procedură concurențială de ofertare: Articolul 48 din Directiva 2014 privind sectorul public conține o dispoziție opțională care introduce o formă nouă de anunț de intenție (AI): un "AI ca invitație la o procedură concurențială de ofertare".

un AI ca invitație la o procedură concurențială de ofertare poate fi utilizat de către:

- autoritățile contractante regionale și locale pentru contractele complet reglementate, cum ar fi contractele care fac obiectul Directivei 2014 privind sectorul public și care nu sunt contracte ce țin de un "regim moderat";
- toate autoritățile contractante pentru contracte ce țin de un "regim moderat". A se vedea comentariile de mai jos privind articolele 74 - 76 pentru ce clarifică "regimul moderat".

Autoritățile contractante regionale și locale sunt autorități contractante care nu reprezintă autorități guvernamentale centrale menționate în Anexa 1.

O autoritate contractantă poate utiliza un AI ca o invitație la o procedură concurențială de ofertare pentru a face publicitate contractelor care se vor achiziționa într-o perioadă de până la 12 luni (și mai mult în cazul contractelor ce țin de un regim moderat). Operatorii economici interesați în ofertarea contractelor descrise în AI ca o invitație la o procedură concurențială de ofertare trebuie să își exprime interesul de a răspunde la acel AI. Nu este prevăzută cerința de a publica un alt anunț de participare înainte de începerea procesului de licitație. Autoritatea contractantă invită operatorii economici care și-au exprimat interesul ca răspuns la AI ca o invitație la o procedură concurențială de ofertare să confirme interesul de participare la procesul de achiziții.

Noile dispoziții referitoare la AI ca o invitație la o procedură concurențială de ofertare sunt similare cu prevederile cuprinse în Directiva 2004 privind utilitățile, care a permis entităților contractante să facă publicitate, cel puțin o dată pe an, prin utilizarea **anunțurilor orientative periodice** ca mijloc de invitație la o procedură concurențială de ofertare.

***Utilități:** Articolul 67 din Directiva 2004 privind utilitățile permite utilizarea anunțurilor orientative periodice, în conformitate cu dispozițiile similare din articolul 48 din Directiva 2014 privind sectorul public. A se vedea comentariul de mai jos privind anunțurile orientative periodice (articolul 67).*

Articolul 50. Anunțurile de atribuire a contractelor

În conformitate cu scopul accelerării procesului de achiziții, termenul limită pentru completarea anunțurilor de atribuire a contractelor a fost redus la 30 de zile. În temeiul Directivei 2004 privind sectorul public, limita de timp a fost de 48 zile.

Nu există nicio obligație de a publica anunțurile privind rezultatele procedurii de achiziție pentru fiecare contract atribuit în baza unui acord-cadru. **Prevederi opționale:** Statele membre pot solicita autorităților contractante să publice, trimestrial, anunțuri de atribuire referitoare la atribuirea contractelor de achiziții în cadrul acordurilor-cadru.

Utilități: Dispoziții și limite de timp foarte similare sunt incluse în articolul 70 din Directiva 2014 privind utilitățile. Aceleași **dispoziții opționale** sunt valabile.

Articolul 53. Disponibilitatea în format electronic a documentelor achiziției

În temeiul Directivei 2014 privind sectorul public, o nouă cerință obligă autoritățile contractante să ofere acces complet și nelimitat, gratuit, la documentele de achiziții publice relevante de la data publicării anunțului de participare (sau de la data la care invitația pentru confirmarea interesului a fost trimisă, dacă este utilizat un AI ca o invitație la o procedură concurențială de ofertare).

Documente ale achiziției sunt definite în articolul 2(13) ca „orice document produs de autoritatea contractantă sau la care aceasta face trimitere pentru a descrie sau a defini elementele achiziției sau ale procedurii, inclusiv anunțul de participare, anunțul de intenție, în cazul în care este utilizat ca mijloc de convocare la o procedură concurențială de ofertare, specificațiile tehnice, documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele pentru prezentarea documentelor de către candidați și ofertanți, informațiile privind obligațiile general aplicabile și orice alte documente adiționale”.

Comentariu: Această cerință pare să acopere documentele care sunt de obicei incluse în invitația de participare la licitație. Acest lucru înseamnă că, în cadrul procedurilor în două etape, cum ar fi procedura restrânsă, autoritatea contractantă trebuie să facă disponibil conținutul invitației de participare la licitație de la data publicării unui anunț de participare sau în invitația la o procedură concurențială de ofertare, mai degrabă decât la o dată ulterioară, adică după încheierea etapei de selecție, astfel cum este prevăzut în Directiva 2004 privind sectorul public.

Nu are sens de a face toate documentele de licitație disponibile la această etapă timpurie pentru procedurile care implică un număr de etape, și anume dialogul competitiv, procedura competitivă cu negociere, și parteneriate pentru inovare. Pentru aceste proceduri, probabil, obligația se aplică la etapa de selecție și invitația inițială la ofertare sau de participare la procedură și nu la etapele ulterioare în procesul de negocieri.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 73(1) din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 57. Motive de excludere

Modificări semnificative au fost făcute atât privind motivele de excludere cât și în ceea ce privește abordarea pe care autoritățile contractante trebuie să o adopte, atunci când exclud candidații sau ofertanții.

Este important de menționat că dispoziții de atenuare sau "auto-curățare" (self-cleaning) obligă acum autoritățile contractante să ia în considerare, pentru fiecare caz în parte, probe de la ofertanți care pot justifica decizia de a nu-i exclude, în ciuda

existenței unor motive de excludere. Aceste dispoziții sunt în concordanță cu jurisprudența CJUE, care impune luarea în considerare a anumitor motive de excludere pentru fiecare caz în parte și pune la îndoială legalitatea utilizării listelor automate de excludere. Vezi Sinteza nr. 24, "Utilizarea listelor automate de excludere în domeniul achizițiilor publice" pentru mai multe informații și comentarii cu privire la acest subiect.

Ca și în cazul Directivei 2004 privind sectorul public, motivele de excludere sunt divizate în motive obligatorii și motive opționale. **Prevederi opționale:** Statele membre pot decide ca unul sau mai multe dintre motivele opționale să devină obligatorii.

Motive obligatorii de excludere: Motivele obligatorii de excludere enumerate la articolul 57 alineatul (1) din Directiva 2014 privind sectorul public constituie infracțiunile grave pentru care operatorii economici au fost condamnați prin hotărâre definitivă (a instanței). Infracțiunile enumerate în Directiva 2004 privind sectorul public care se referă la participarea la organizațiile criminale, corupție, fraudă și spălare de bani sunt incluse în Directiva 2014 privind sectorul public. Au fost incluse infracțiuni suplimentare legate de terorism, finanțarea terorismului, exploatarea prin muncă a copiilor și alte forme de trafic de ființe umane. Infracțiunile enumerate ca motive obligatorii de excludere din articolul 57 alineatul (1) sunt definite de referințe actualizate la legislația specifică a UE.

Articolul 57(1) precizează faptul că obligația de a exclude un operator economic se aplică și în cazul în care persoana condamnată printr-o hotărâre definitivă (i) este membru al organismului de administrare, de conducere sau de control al respectivului operator economic sau (ii) are putere de reprezentare, de decizie sau de control în cadrul acestuia.

Dispoziții opționale: Statele membre pot prevedea o derogare de la excluderea obligatorie, în mod excepțional, "pentru cerințe imperative de interes public, precum sănătatea publică sau protecția mediului".

Motive de excludere opționale: Unele dintre motivele opționale pentru excludere din Directiva 2004 privind sectorul public au fost modificate și extinse în Directiva 2014 privind sectorul public, care include motive suplimentare de excludere care nu au fost incluse în Directiva 2004 privind sectorul public. Succint, motive suplimentare sunt:

- nerespectarea legislației de mediu, sociale și a muncii, în conformitate cu articolul 18 alineatul (2);
- indicații plauzibile ale unei înțelegeri între operatorii economici care vizează denaturarea concurenței;
- conflict de interese care apare în desfășurarea procesului de achiziții publice, care nu poate fi remediat prin măsuri care sunt mai puțin intruzive decât excluderea;
- denaturarea concurenței datorită implicării prealabile a operatorilor economici în pregătirea procedurii de achiziție, care nu poate fi remediată prin măsuri mai puțin intruzive decât excluderea;
- deficiențe semnificative sau persistente în îndeplinirea de către operatorul economic a unei cerințe de fond în cadrul unui contract de achiziții publice sau a unui contract de concesiune anterior, care a dus la încetarea anticipată a contractului anterior, daune sau alte sancțiuni comparabile;
- în cazul în care operatorului economic a încercat să influențeze în mod nepermis procesul de luare a deciziilor, să obțină informații confidențiale, sau să furnizeze din neglijență informații false.

Atenuarea sau "auto-curățarea": Directiva 2014 privind sectorul public include un nou principiu de atenuare sau "auto-curățare", de care trebuie să beneficieze operatorii economici care se confruntă cu perspectiva excluderii din procedura de atribuire.

Articolul 57(6) prevede că un operator economic are dreptul de a furniza dovezi care să demonstreze că este demn încredere, în ciuda existenței unor motive obligatorii sau opționale de excludere. Dacă astfel de dovezi sunt considerate suficiente de către autoritatea contractantă, atunci operatorul economic nu va fi exclus. Articolul 57 (6) enumeră tipurile de probe care pot fi suficiente pentru a demonstra încrederea necesară*. Autoritățile contractante sunt obligate să țină seama de gravitatea și de circumstanțele particulare ale unei infracțiuni sau abateri. În cazul în care autoritatea contractantă decide că probele sunt insuficiente, aceasta trebuie să transmită operatorului economic o expunere a motivelor respectivei decizii.

* **Comentariu:** Nu este foarte clar din modul de redactare a articolul 57 alineatul (6), dacă lista de dovezi pe care operatorul economic trebuie să o furnizeze este o listă exhaustivă sau o listă ilustrativă a tipurilor de probe care pot fi adecvate. În practică, ar fi mai logic ca această listă să fie una ilustrativă, deoarece probele enumerate în articolul 57 alineatul (6) nu sunt relevante pentru toate motivele de excludere.

Încălcarea obligațiilor legate de achitarea impozitelor sau a asigurărilor sociale

Motivul opțional: Conform Directivei 2004 privind sectorul public, excluderea unui operator economic pe motivul încălcării obligațiilor sale legate de plata impozitelor sau a obligațiilor de asigurări sociale constituia un motiv opțional. În temeiul Directivei 2014 privind sectorul public, această excludere continuă să constituie un motiv opțional în cazul în care o autoritate contractantă poate demonstra o încălcare a acestor obligații "prin orice mijloace corespunzătoare".

Totuși, Directiva 2014 privind sectorul public stipulează că această dispoziție nu se mai aplică în cazul în care operatorul economic și-a îndeplinit obligațiile plătind impozitele sau contribuțiile la asigurările sociale datorate sau încheind un aranjament cu caracter obligatoriu în vederea plății acestora, inclusiv, după caz, a eventualelor dobânzi acumulate sau a amenzilor.

Motivul obligatoriu: Conform Directivei 2014 privind sectorul public, o încălcare a obligațiilor referitoare la plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale constituie acum un motiv obligatoriu de excludere în cazul în care "încălcarea a fost stabilită printr-o hotărâre judecătorească sau administrativă având efect definitiv și obligatoriu, în conformitate cu dispozițiile legale ale țării în care este stabilit sau cu cele ale statului membru al autorității contractante". **Dispoziții opționale:** Statele membre pot opta să utilizeze două derogări de la motivele obligatorii de excludere:

- în mod excepțional, "pentru cerințe imperative de interes public, precum sănătatea publică sau protecția mediului";
- în cazul în care excluderea ar fi vădit disproporționată; Directiva 2014 privind sectorul public oferă exemple de astfel de situații.

Perioade maxime pentru excludere: Statele membre au obligația de a stabili ca perioadele maxime de excludere să fie încorporate în măsurile naționale de punere în aplicare a Directivei 2014 privind sectorul public, sub rezerva unor perioade maxime specificate.

Utilități

Articolul 80 din Directiva 2014 privind utilitățile permite, dar nu obligă, statele membre să aplice în cazul entităților contractante, în general, motivele obligatorii și opționale pentru

excludere prevăzute în articolul 57 din Directiva 2014 privind sectorul public. Cu toate acestea, statele membre sunt obligate să aplice articolele 57 (1) și 57 (2) din Directiva 2014 privind sectorul public entităților contractante care sunt autorități contractante. În ambele cazuri, motivele trebuie să fie aplicate în conformitate cu termenii și condițiile aplicabile prevăzute în articolul 57 din Directiva 2014 privind sectorul public.

Articolul 67. Criterii de atribuire a contractelor

Directiva 2004 privind sectorul public prevedea că contractele trebuie să fie atribuite prin utilizarea unuia dintre cele două criterii, fie (i) oferta cea mai avantajoasă economic sau (ii) oferta cel mai mic preț.

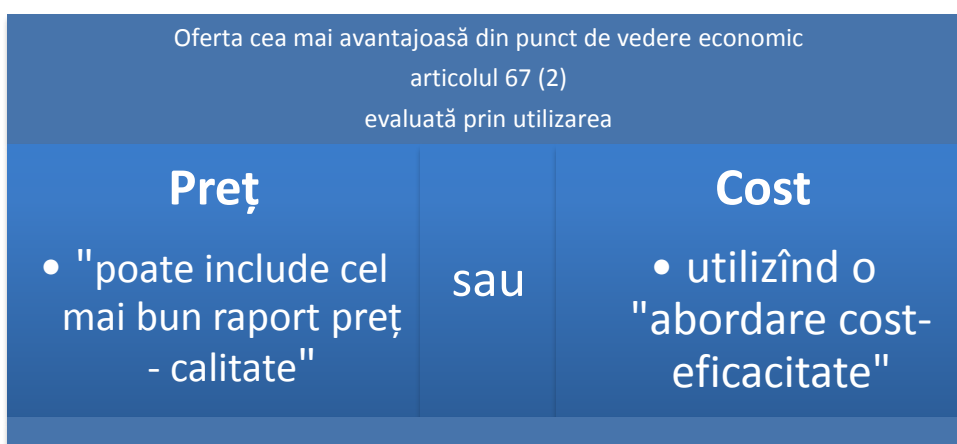
Directiva 2014 privind sectorul public schimbă abordarea și pune un accent mult mai mare pe evaluarea unor criterii, altele decât doar prețul.

Articolul 67(2) stipulează că "autoritățile contractante atribuie contractele de achiziții publice pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic". Conceptul de oferta cea mai avantajoasă economic este explicată în continuare astfel:

"Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic din perspectiva autorității contractante este identificată pe baza prețului sau a costului cu ajutorul unei abordări bazate pe rentabilitate, cum ar fi calcularea costurilor pe ciclul de viață..., și poate include cel mai bun raport preț-calitate evaluat pe baza unor criterii care să includă aspecte calitative, de mediu și/sau sociale, legate de obiectul contractului de achiziții publice în cauză...". Articolul furnizează exemple de criterii utilizate în evaluarea celui mai bun raport preț-calitate.

Comentariu: Modul de redactare a articolului 67 alineatul (2), nu este clar și generează interpretări diferite. Această lipsă de claritate este rezultatul unei compromis imperfect între Parlamentul European, care a dorit să elimine utilizarea criteriului de cel mai mic preț, și Comisia Europeană, care a dorit să păstreze criteriul de cel mai mic preț sau să introducă criteriul cel mai mic cost. Considerentul 89 din Directiva 2014 privind sectorul public oferă o oarecare îndrumare prin explicarea că termenul "oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic", utilizată în Directiva 2004 privind sectorul public se referă acum la "cel mai bun raport preț-calitate" conform Directivei 2014 privind sectorul public.

O interpretare a dispozițiilor este prezentată mai jos

Este posibil să se utilizeze drept criteriu de atribuire numai prețul sau numai costul, cu excepția cazului în care un stat membru decide să adopte ultimul paragraf articolul 67 alineatul (2). Potrivit acestei **dispoziții opționale**, statele membre au posibilitatea de a

prevedea că autoritățile contractante *nu pot* utiliza numai prețul sau numai costul ca singurul criteriu de atribuire.

Comentariu: Sunt dezbateri privind măsura în care au avut loc schimbări mari în practică. Autoritățile contractante încă pot atribui contracte doar pe baza prețului sau doar a costului. Ele pot utiliza abordarea "raportul preț-calitate", care este echivalentul ofertei celei mai avantajoase punct de vedere economic" conform Directivei 2004 privind sectorul public. Probabil schimbările majore sunt reprezentate de cerința de a utiliza o "abordare a rentabilității" în evaluarea costurilor și noile cerințe din articolul 68 cu privire la costurile pe ciclu de viață.

Dispozițiile din Directiva 2014 privind sectorul public derivă din modificările care reflectă atât jurisprudența CJUE cât și (Strategia) Europa 2020 care se axează pe probleme de mediu în achiziții. Articolul 67 (3), confirmă faptul că criteriile de atribuire trebuie să fie considerate ca fiind legate de obiectul contractului în cazul în care se referă la orice etapă a ciclului de viață al lucrărilor, bunurilor sau serviciilor care urmează să fie achiziționate. Ciclul de viață poate include procese specifice de producție, furnizare sau de tranzacționare.

O nouă dispoziție permite utilizarea unor criterii de atribuire în legătură cu organizarea, calificarea și experiența personalului desemnat să execute contractul. Aceste criterii pot fi utilizate "în cazul în care calitatea personalului desemnat să execute contractul poate avea un impact semnificativ asupra nivelului de executare a contractului". Această dispoziție clarifică incertitudinile rezultate dintr-o decizie CJUE pe care unii o interpretează în sensul că acest tip de criteriu ar putea fi folosit numai ca un criteriu al etapei de selecție și nu ar putea fi folosit ca un criteriu de atribuire¹¹.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 82 din Directiva 2014 privind utilitățile.

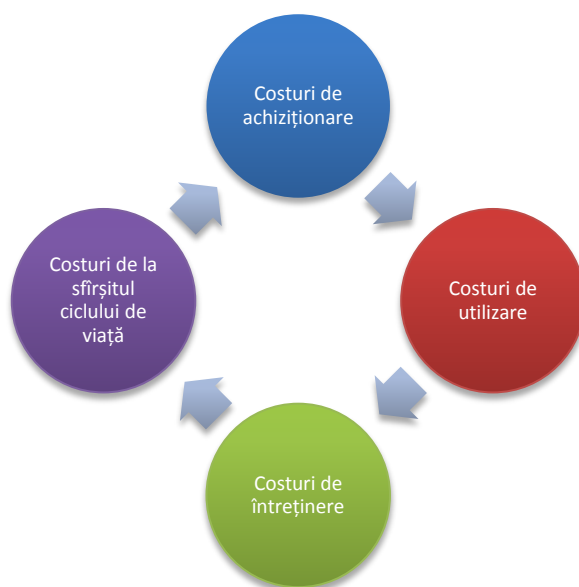
Articolul 68. Calcularea costurilor pe ciclu de viață

Așa cum a fost menționat mai sus, articolul 67 alineatul (2) stabilește că, atunci când o autoritate contractantă decide să atribue un contract pe baza costului, ea trebuie să utilizeze o abordare bazată pe rentabilitate. Calcularea costurilor pe ciclu de viață reprezintă un exemplu de abordare bazată pe rentabilitate. Articolul 68 stabilește conceptul de costuri pe ciclu de viață din perspectiva UE, ca fiind costuri suportate de autoritatea contractantă sau alți utilizatori, așa cum este prezentat mai jos:

---

¹¹ C-532/06 Lianakis.

În cazul în care autoritățile contractante folosesc abordarea costurilor pe ciclu de viață, acestea trebuie să includă în documentele de achiziție informații cu privire la datele care urmează să fie furnizate de către operatorii economici și metoda utilizată de autoritatea contractantă pentru a evalua aceste date. Metoda utilizată trebuie să îndeplinească o serie de condiții enumerate la articolul 68 alineatul (2) literele (a) (c) cu privire la transparență și accesibilitate.

În cazul în care legislația UE prezintă obligativitatea unei metode de calcul a costurilor pe ciclu de viață, trebuie să se utilizeze această metodă. Doar o singură metodă obligatorie este listată în Anexa XIII din Directiva 2014 privind sectorul public, în legătură cu specificațiile mijloacelor de transport¹² rutiere ecologice și eficiente din punct energetic conform Directivei 2009/33/CE. Introducerea la nivel UE a unor metode obligatorii suplimentare pentru costurile pe ciclu de viață este o posibilitate.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 83 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 69. Oferte anormal de scăzute

Principala modificare în dispozițiile cu privire la ofertele anormal de scăzute privește problema dacă o autoritate contractantă este obligată sau nu să investigheze o ofertă anormal de scăzută. Conform Directivei 2004 privind sectorul public, o autoritate contractantă era obligată să investigheze o ofertă care părea a fi anormal de scăzută doar dacă avea intenția de a respinge acea ofertă. Directiva 2014 privind sectorul public solicită autorităților contractante să investigheze toate ofertele anormal de scăzute, indiferent de intenția sa de a accepta sau respinge astfel de oferte.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 84 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 71. Subcontractarea

¹² Vehicule de transport rutier, în acest context, sunt masini, autobuze, vehicule utilitare ușoare și vehicule de mare tonaj de marfă.

Conform Directivei 2014 privind sectorul public dispozițiile legate de subcontractare sunt mult mai largi. Articolul 25 din Directiva 2004 privind sectorul public permite sau solicită autorității contractante să solicite ca un ofertant să indice orice parte din contract pe care intenționează să o subcontracteze precum și subcontractanții propuși. Acest principiu a fost încorporat în articolul 71(2) din Directiva 2014 privind sectorul public. Articolul 71 include și alte dispoziții referitoare la subcontractare.

Informații despre subcontractanți: Principalul contractor este obligat să furnizeze detalii cu privire la subcontractanți, și schimbările privind subcontractanții, care urmează să lucreze în locația aflată sub directa supraveghere a autorității contractante. Această cerință se aplică după atribuirea contractului și cel târziu până în momentul în care începe executarea contractului. Autoritățile contractante au libertatea de a extinde aceste cerințe subcontractanților la alte niveluri inferioare ale lanțului de subcontractare.

Conformitatea cu obligațiile aplicabile în domeniul mediului, social și al muncii, în conformitate cu articolul 18(2) și alte **motive de excludere:** Această conformitate include după caz, mecanismele de răspundere comună și verificarea dacă motivele relevante pentru excludere nu se aplică subcontractanților. Aceasta se referă și la obligațiile contractantului principal de a înlocui un subcontractant care face obiectul altor motive de excludere.

Dispoziții opționale: plățile directe către subcontractanți: Statele membre pot pune în aplicare măsuri care să permită plata directă a unui subcontractant de către autoritatea contractantă, cu sau fără solicitarea din partea subcontractantului.

Comentariu: Este încă neclar dacă este permis autorităților contractante să solicite subcontractarea unui anumit procent minim sau maxim a unui contract în conformitate cu Directiva 2014 privind sectorul public

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 88 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 72. Modificarea contractului în cursul perioadei sale de valabilitate

Directiva 2004 privind sectorul public includea dispoziții foarte limitate în ceea ce privește modificarea contractelor sau acordurilor-cadru pe durata desfășurării lor. Aceste dispoziții se refereau la circumstanțele în care era permisă utilizarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. Dispoziții mai ample sunt incluse în articolul 72 din Directiva 2014 privind sectorul public. Unele dintre aceste dispoziții sunt legate de și vizează jurisprudența CJUE¹³.

Conform Directivei 2014 privind sectorul public, sunt șase situații în care contractele sau acordurile-cadru pot fi modificate pe parcursul derulării lor fără declanșarea procedurii de atribuire concurențială. Aceste circumstanțe sunt:

1) Modificările au fost prevăzute în mod expres în documentele inițiale ale achiziției [articolul 72(1)(a)]: În cazul în care documentele inițiale de achiziție prevăd ca modificările să fie făcute, sub forma unor "clauze de revizuire clare, precise și fără echivoc", atunci sunt permise aceste modificări. Domeniul de aplicare și natura posibilelor modificări trebuie să fie clare, precum și condițiile în care se poate recurge la acestea.

¹³ A se vedea nota de subsol Nr. 3.

2) Modificări necesare în cazul în care nu poate fi schimbat contractantul [articolul 72(1)(b)]: Cerințe suplimentare pot fi realizate de către contractantul inițial ca o "modificare necesară", atunci când schimbarea contractantului (i) nu poate fi realizată din motive economice sau tehnice, și (ii) ar cauza autorității contractante inconveniente substanțiale sau creșterea semnificativă a costurilor.

Această modificare este permisă doar în cazul în care nicio creștere a prețului nu depășește 50 % din valoarea contractului inițial. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, această limitare se aplică valorii fiecărei modificări în parte. În cazul în care o autoritate contractantă se bazează pe această dispoziție, aceasta trebuie să publice un anunț în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, folosind un format standard special pentru anunț.

3) Modificări survenite în urma unor circumstanțe neprevăzute [articolul 72(1)(c)]: În cazul în care apar circumstanțe care o autoritate contractantă nu ar fi putut să le prevadă, este posibil să se modifice contractul fără o altă procedură de achiziții publice. Această modificare este permisă în cazul în care (i) nu aduce atingere caracterului general al contractului, și (ii) creșterea prețului nu depășește 50 % din valoarea contractului sau a acordului-cadru inițial. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, această limitare se aplică valorii fiecărei modificări în parte. În cazul în care o autoritate contractantă se bazează pe această dispoziție, aceasta trebuie să publice un anunț în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, folosind un format standard special pentru anunț.

4) Modificări survenite prin înlocuirea contractantului inițial cu un nou contractant [articolul 72(1)(d)]: Un nou contractant poate să înlocuiască contractantul inițial în trei cazuri. Acestea sunt:

- o clauză sau opțiune de revizuire fără echivoc în conformitate cu articolul 72(1)(a);
- o "preluare a poziției contractantului inițial prin succesiune universală sau parțială, ca urmare a unor operațiuni de restructurare a societății comerciale, inclusiv preluare, fuziune, achiziție sau insolvență, de către un alt operator economic care îndeplinește criteriile de selecție calitativă stabilite inițial, cu condiția ca aceasta să nu implice alte modificări substanțiale ale contractului și să nu se facă în scopul de a eluda aplicarea prezentei directive
- asumarea de către autoritatea contractantă însăși a obligațiilor contractantului principal față de subcontractanții săi.

5) Modificări care nu sunt "substanțiale" [articolul 72(1)(e) și 72(4)]

Modificările substanțiale sunt schimbări care fac contractul "semnificativ diferit din punct de vedere al naturii sale" de contractul inițial. Modificările care nu sunt "substanțiale" pot fi operate într-un contract fără cerința de a efectua o nouă procedură de achiziții publice. Articolul 72 (4) include o listă neexhaustivă a modificărilor considerate a fi întotdeauna substanțiale și, prin urmare, necesită o nouă procedură de achiziții publice.

6) Valoarea mică a modificărilor [articolul 72(2)]

Modificarea este permisă dacă valoarea atribuită modificării este redusă. O modificare este considerată a fi de valoare mică atunci când nu schimbă caracterul general al contractului și atunci când valoarea modificării este sub pragul de achiziții publice în cauză și când reprezintă mai puțin de 10% din valoarea inițială a contractului pentru contractele de bunuri sau servicii sau 15% din valoarea inițială a contractului de lucrări.

Valorile modificărilor sunt calculate cumulativ. Valoarea totală a tuturor modificărilor de mică valoare nu trebuie să depășească pragul de achiziție în cauză.

Comentariu: Orice încălcare a acestor prevederi poate face obiectul unor proceduri judiciare. Fiecare stat membru stabilește instanța adecvată pentru acțiunile în justiție.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 89 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Articolul 73. Încetarea contractului

Directiva 2014 privind sectorul public include noi dispoziții, ce se referă la circumstanțele de încetare a unui contract de achiziții publice, care nu au fost reflectate în Directiva 2004 privind sectorul public. Acestea sunt:

- **Modificări substanțiale a contractului:** dacă contractul a făcut obiectul unei modificări substanțiale, care ar fi necesitat o nouă procedură de achiziții publice în conformitate cu articolul 72;
- **Motive obligatorii de excludere:** dacă unul dintre motivele obligatorii de excludere menționate în articolul 57(1) se aplica contractantului la momentul atribuirii contractului;
- **Încălcări declarate de CJUE:** în cazul în care contractul “nu ar fi trebuit să fie atribuit contractorului, având în vedere o încălcare gravă a obligațiilor în temeiul tratatelor și [Directiva 2014 privind sectorul public], care a fost declarată de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cadrul unei proceduri în temeiul articolului 258 TFUE¹⁴”.

Comentariu: Statele membre sunt libere să decidă modalitățile optime de punere în aplicare a acestor dispoziții în cel mai potrivit fel, astfel încât să reflecte sistemele lor juridice naționale. Este posibil, de exemplu, ca un stat membru să includă în legislația de punere în aplicare o cerință din partea autorităților contractante de a include o clauză contractuală specifică în toate contractele. Alte state membre pot stabili o obligație generală a autorităților contractante de a respecta articolul 73, lăsând detaliile la latitudinea autorităților contractante.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 90 din Directiva 2014 privind utilitățile.

Titlul III – Regimuri speciale de achiziții

Articolele 74-76: “Regimul moderat”

Conform Directivei 2004 privind sectorul public, la atribuirea contractelor de servicii se aplicau două tipuri de reguli. Serviciile enumerate în Anexa II A a Directivei 2004 privind sectorul public au fost supuse aplicării depline acestei Directive. Toate celelalte servicii, enumerate în Anexa II B, au fost supuse doar unor reglementări limitate.

Distincția între Anexa II A și Anexa II B de servicii a fost acum eliminată. În schimb, Directiva sectorul public din 2014 introduce un regim special de atribuire a contractelor de servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în Anexa XIV a directivei.

¹⁴ O procedură introdusă în temeiul articolului 258 din TFUE este un caz introdus de către Comisia Europeană împotriva unui stat membru.

Serviciile care nu sunt enumerate în Anexa XIV sunt supuse aplicării depline a Directivei 2014 privind sectorul public. Serviciile indicate în Anexa XIV sunt supuse "regimului moderat", în cazul în care valoarea contractului depășește un prag de 750 000 EUR. Lista serviciilor din Anexa XIV este similară, dar nu identică, cu lista serviciilor din Anexa II B din Directiva 2004 privind sectorul public. Anexa XIV de servicii include în mare parte servicii de sănătate, sociale și culturale.

Statele membre trebuie să adopte norme naționale privind atribuirea contractelor pentru serviciile în cadrul "regimului moderat", acestea urmând să respecte un număr limitat de dispoziții prevăzute în articolele 75-76 din Directiva 2014 privind sectorul public. Dispozițiile din Directiva 2014 privind sectorul public se referă la:

- **Publicarea anunțurilor:** Serviciile "regimului moderat" trebuie să fie publicate în *JOUE*, utilizând un formular standard pentru anunțul de participare sau pentru un anunț de intenție (AI) ca invitație la procedura concurențială de ofertare. Autoritățile contractante trebuie să publice anunțurile de atribuire a contractelor în *JOUE*.
- **Principii de atribuire a contractelor:** normele naționale trebuie să respecte principiul transparenței și al egalității de tratament pentru operatorii economici. Autoritățile contractante pot să țină seama de nevoia de a asigura calitatea, continuitatea, accesibilitatea, prețurile convenabile, disponibilitatea și alți factori enumerați.

Dispoziții opționale: Statele membre pot specifica faptul că alegerea furnizorului de servicii se face pe baza de "cel mai bun raport calitate-preț".

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolele 91-93 și Anexa XVII din Directiva 2014 privind utilitățile. Pragul financiar este mai mare, stabilit la 1 000 000 EURO (1 million EUR).

Articolul 77. Contracte rezervate pentru anumite servicii "în regim moderat"

Dispoziții opționale: O dispoziție opțională se referă la "regimul moderat". Această dispoziție permite statelor membre să limiteze participarea la procesele de licitație pentru anumite servicii în "regim moderat" a unui anumit tip de organizații. Lista serviciilor pentru care se aplică această dispoziție opțională este mult mai redusă decât lista de la Anexa XIV și se concentrează pe sănătate și servicii sociale. Participarea la procesul de licitație poate fi limitată la organizațiile care îndeplinesc condițiile referitoare la obiectivele lor, proprietatea, structura de management și contractele care le-au fost acordate anterior. Intenția acestei dispoziții opționale este de a limita participarea la procesul concurențial a organizațiilor deținute de angajați și organisme similare.

Utilități: Dispoziții foarte similare sunt incluse în articolul 94 din Directiva 2014 privind utilitățile.